

Co je to Sokol? Od historie po současnost.

SPORT PRO VŠECHNY – to je jedna z hlavních náplní Sokola sdružujícího občany všech věkových kategorií zejména ty, kteří se sportu nechtějí věnovat vrcholově. U Sokola se každý může věnovat sportu a jiným pohybovým aktivitám v oddílech sokolské všestrannosti a kulturní činnosti. Základním článkem je místní TJ, ty se sdružují v župách a nejvyšším organizačním stupněm je Česká obec sokolská. Ta je dnes v naší republice čtvrtým nejpočetnějším občanským sdružením s téměř 190.000 členy. Navíc ČOS patří k nejstarším spolkům svého druhu na světě.

Organizace Sokol byla založena 16.2.1862 kdy vznikla první jednota - Tělocvičná jednota pražská. Největší zásluhy za vznik a rozvoj Sokola se právem připisují Dr. Miroslavu Tyršovi a Jindřichu Fügnerovi – prvním starostovi a náčelníkovi Sokola. Oba se od počátku snažili vnést do fungování organizace pevný řád. Po vzoru první pražské jednoty se myšlenka „sokolství“ rychle přenášela i do dalších měst a obcí. Jedním z hlavních důvodů bylo národně-osvobozené úsilí jednoty, jak se k němu od svých počátků hrdě hlásila. Postupně se vznikající jednoty začaly seskupovat v župách a v roce 1889 vzniká i Česká obec sokolská. Už jen samotný název říkal v období monarchie hodně i těm, kteří se o dění kolem slučování do spolků nebo sportovně-společenských organizací moc nezajímali. V tomto období jež byl vzestup sokolského hnutí nezadržitelný. TJ Sokol Martínkov byla založena za nelehkých poválečných podmínek roku 1920, kdy náš stát byl ještě velmi mladý. Založení Sokola u nás se datuje 12.zářím 1920, kdy proběhla ustavující schůze v jednom z místních hostinců. Nedlouho poté se přesto podařilo nashromáždit formou dotací a půjček dostatečný finanční potenciál na stavbu budovy sokolovny a vlastní stavba byla zahájena 19.března 1923. Členové místního Sokola se tak dočkali svého vlastního prostoru, kde by se mohli shromažďovat, plánovat a koneckonců i vykonávat svou činnost. Sokolovna byla slavnostně otevřena již 15.8.1923.

Od raných chvil své existence se místní organizace vyznačovala aktivní činností. A to jak v oblasti tělovýchovy a sportu (pravidelně se cvičilo), tak i v oblasti kulturní (pořádaly se plesy i šibřinky, hrálo se divadlo). Na jaře roku 1938 byla kupříkladu sehraána divadelní hra „Trampoty hajného Klobáska“, koncem roku pak hra „Pro kus chleba“.

Druhá světová válka přinesla útlum činnosti (v roce 1941 byla sokolská organizace v Martínkově dokonce rozpuštěna). Členové Sokola patřili mezi opory v boji za národní a státní samostatnost nejen v ní, ale dříve i v první světové válce. Proto již od prvních dnů okupace patřili sokolové mezi ty, kteří

byli bezdůvodně zatýkáni. Přesto se celonárodně podíleli na vnitřním i zahraničním odboji. Morální a společenská autorita tímto získaná znamenala v prvních poválečných letech prudký rozmach sokolských myšlenek a na první poválečný slet se připravovalo několik set tisíc cvičenců. Během něj došlo k několika demonstracím proti nastupujícímu komunistickému režimu. Toho se patrně zalekla i nastupující vládnoucí garnitura, což mělo za následek potlačení a praktické rozeznání organizace na dlouhá desetiletí. Místo toho byly zakládány jednotné tělovýchovné organizace řízené z různých politických výborů a zabývající se „nepovinně povinnými“ úkoly, závazky, plněním plánů a účastí v prvomájových nebo lampiónových průvodech.

Pokus o obnovu Sokola přišel při částečném politickém uvolnění v roce 1968 sjezdem na Slovanském ostrově. Následující srpnové události a na ně navazující doba tzv. normalizace však znamenaly definitivní ztroskotání všech snah obnovit organizaci na principech základních Sokolských myšlenek. Po listopadu 89 přišla na svět myšlenka organizaci znovu vzkřísit a proto se pamětníci slavných sokolských let sešli již 7.ledna 1990 na ustavujícím sjezdu v Praze. Po téměř padesátileté odmlce se pak v roce 1994 uskutečnil v pořadí již 12.všesokolský slet, který byl nadšeně přijat širokou veřejností.

Novodobá historie se vyznačuje znovuobnovením TJ Sokol Martínkov (ukončením činnosti v ČSTV a přechod do České obce sokolské), jak bylo dohodnuto v srpnu 1999 na ustavující valné hromadě. Přísluší k župě č. 28 – Sokolské župě Plk.Švece se sídlem v Jihlavě. Znovuobnovení mělo za cíl zejména návrat k předválečné široké činnosti, což se, myslím, podařilo. Pravidelně se v průběhu celého roku pořádají oblíbené zábavy. Pro ty nejmenší se realizuje v létě Den dětí. Rovněž sportovní zázemí nezůstává nevyužito. Tenisové kurty jsou pravidelným dějištěm nohejbalového turnaje, rekreačního volejbalového zápolení či amatérských tenisových zápasů. V zimě se sportovní činnost přesouvá do prostor sokolovny. Fotbalisté ji využívají k zimní přípravě, ostatní si zpříjemňují volné chvíle florbalem nebo posilováním. Členové TJ se pravidelně účastní i sportovních přeborů a soutěží pořádaných jinými organizacemi či župou. Místní sokolovna byla v roce 2006 převedena z České obce sokolské zpět do vlastnictví T2locvičné jednoty Sokol Martínkov.

Oddíl kopané působící úspěšně při TJ Sokol Martínkov však stále naráží na problémy se zcela nevhodným hřištěm s lokací na Výhoně. Bohužel se doposud nepodařilo a v dohledné době patrně nepodaří získat dostatečný finanční obnos nutný k realizaci nového hracího prostoru. O aktivitě a výsledcích našich fotbalistů se můžete dočíst na těchto internetových stránkách v samostatném oddílu.

Posledních několik let je ve znamení postupné rekonstrukce sokolovny. Došlo k oddělení prostoru šatny dřevěnou stěnou, dokončení plynofikace sokolovny zároveň s instalací stropních infrazářičů, okna byla vybavena ochrannými sítěmi, přísálí prošlo rekonstrukcí. Rovněž jeviště se dočkalo

rozsáhlé stavební úpravy, nové opony a závěsů. Na sociálním zařízení byly provedeny zateplené podhledy, rekonstrukcí prošel výčep a byla pořízena krbová kamna na vytápění pekla a klubovny. Za přispění Fondu Vysočiny byla provedena rekonstrukce víceúčelového hřiště za sokolovnou – nové oplocení a antuka na povrchu hřiště. Dále bylo dokončeno oplocení a celkové zkultivování sokolské zahrady, a to za součinnosti sokola a SDH Martínkov. V roce 2006 byla položena nová krytina nad klubovnou a sociálním zařízením, v následujícím roce se pak nové střechy dočkala i hlavní střecha sokolovny a to za finanční pomoci obce Martínkov a Sokolské Župy plk. Švece. Rovněž bylo provedeno nové vnější schodiště a chodníky před sokolovnou. V duchu těchto změn chceme i nadále pokračovat. V plánu je rekonstrukce baru pod pódiem tzv. „pekla“, nové sociální zařízení a další stavební úpravy.

I nadále chceme usilovat o udržování a prohlubování myšlenek sokolství v duchu Stanov České obce sokolské (odst. 2.1) - zvyšování tělesné zdatnosti členů a výchova k čestnému jednání v životě soukromém i veřejném, k národnostní, rasové a náboženské snášenlivosti, k demokracii a humanismu, k osobní skromnosti a ukázněnosti, k lásce k rodné zemi a úctě k duchovnímu dědictví našeho národa.

Z výše uvedeného lze jednoduše vypožorovat, že TJ Sokol Martínkov je skutečnou, živou a fungující organizací sdružující občany všech věkových kategorií, sportovních, společenských a kulturních aktivit a zájmů.

Přeji si a pevně věřím, že tomu tak ještě dlouho bude.

Milan Svoboda
Jednatel TJ Sokol Martínkov

Josef Pléha
Starosta TJ Sokol Martínkov

** Bohužel zápisy z některých období nejsou kompletní nebo dokonce úplně chybí. O novodobé historii, činnosti, plánech a aktivitách a aktuálním dění v místním Sokole se můžete dočíst v samostatných zprávách na těchto internetových stránkách.*

